

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Methodvs Expeditæ Commvniõnis Tum pro Sacerdotibus,
tum pro omnibus fidelibus communicaturis**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1657

De dispositione spirituali necessaria ad sumptionem Sacratissimæ
Eucharistiæ, cap. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41783

C A P. I.

De dispositione spirituali necessaria ad sumptionem Sacratissimæ Communionis.

§. I.

De Statu gratiæ requisito.

PRæter Baptismum, & Pœnitentiam, cætera quinque Sacramenta requirunt per se, in recipiente, statum gratiæ. Et sanè ad Baptismum, & Pœnitentiam, licet apta dispositio sit perfecta contritio; b est item apta, attritio. At ad cætera Sacramenta, & multo magis, propter majorem Domino Sacramentorum debitam reverentiam, ad Sacramentum Eucharistiæ suscipiendum, requiritur status gratiæ: secus committitur peccatum sacrilegii: scilicet, *a Suarez de Sac. id est 10. 3. in 3. p. disp. 18. sect. 2. Coninch de Sac. q. 62. ar. 1. d. 2. Bonac. de Sac. disp. 1. q. 4. p. 2. n. 2. b Saan. ib. disp. 28. sect. 2.*

A 2

ut

ut sancta sanctè tractentur. Nam propterea illa duo vocantur Sacramēta mortuorū, cætera verò, quinque; vocantur Sacramenta vivorū, nempe vivorū per gratiam, quæ est vita animæ. Cujus differentia ratio est, quia Baptismus, & Pœnitentia sunt instituta ad primam gratiam conferendam: ergo illam supponere non oportet: cætera verò cum sint instituta ad eandem augendam; illam per se supponere debent.

*c Suarez
Con. Bonac. ibid*

2 Dixi (per se) nam, per accidens, primam aliquando gratiam, licet illam in anima nequaquam inveniant, valent producere. Idque, universaliter, in omnibus, in illo unico eventu usu venit; quando quis bona fide, & sine fraude se existimat esse in statu gratiæ, suscipit aliquid quod ex illis vivorum Sacramentis: tunc enim cum sola attritione supernaturali, quæ semper requiritur

requiritur
tiæ, e
rum, p
tifican
rit. d
trinæ
quia cu
haberi
tia supp
enim n
qualitas
nisi ipsa
nihil ha
finem,
Sacrame
An sit
peccato
communi
gium, di
An sit gr
ad Euc
bus pec
gravib
GR
Gd

requiritur, ut tollatur obex gratiæ, ex vi talium Sacramento-
rum, primæ gratiæ animam san-
ctificantis ornamentum acqui-
rit. *d* Hujus probabilis do-
ctrinæ ratio, pro modo, sit illa,
quia cum gratiæ augmentum
haberi non possit, nisi prima gra-
tia supponatur (ad augmentum
enim necessario supponi debet
qualitas, quæ augenda est) certè
nisi ipsa prima gratia haberetur;
nihil haberetur gratiæ, contra
finem, ad quem sunt instituta
Sacramenta.

An sint casus, in quibus cum
peccato mortali sibi cognito
communicare non sit sacrile-
gium, dicemus infra §. 9.

§. 2.

An sit gravius peccatum accedere
ad Eucharistiam cum graviori-
bus peccatis, quàm cum minus
gravis.

Gravius esse mihi non est
dubium, quia sumens

A 3 magis

d Suarez. de
Sacram.
disp. 7.
sect. 2. &
de Euch.
disp. 63.
sect. 1. §.
dico tertio
id quod
tamen
Hurtael.
disp. 8. de
Euchar.
diff. 8. &
Vasq. to 3
in 3. part.
id est de
Euc disp.
205. C. 4.
& 5. ne-
gant.
a De Lugo
de Euch.
disp. 14.
sect. 1. n. 6.

magis irreverenter se habet minoreque quantum est ex parte sua, reddit ejusmodi Sacramenti significationem, quæ est, animam divinæ gratiæ refectionibus enutrire.

4. Non puto tamen esse necesse majorem hanc gravitatem explicare in confessione, quemadmodum, nec quale peccati genus, sive luxuriæ, sive alterius: nec quo numero, sive plura, sive pauciora: satis enim est Laico dicere, communicavi indignè mortaliter: & Sacerdoti, celebravi indignè &c. Sanè pari modo sufficit in confessione dicere, sumpsi Eucharistiam non jejunus: nec opus est explicare id ne post convivium fuerit, an post parcum assumptum cibum: quamvis enim concedamus ma-

b Baldell.
de vitiis
l. 2. disp
26. n. 11.

jorem *b* irreverentiam committi, si ad Eucharistiam accedatur, post lautas epulas, quàm post modicum aquæ potum; tamen quia

quia si
rentiæ
opinion
gravant
obligat
irrevere
distingui
in casu

An ad illa
committ
li, qu
nitione,

EX
tu
v. g. qui
sit non je
pliciter,
quidem p
num, &
quo cave
tractent
contra h
prohibet

quia sistitur in eadem irreverentia specie, ex supra dicta opinione de circumstantiis aggravantibus, non contrahitur obligatio ejusmodi graviolem irreverentiam in confessione distinguendi. Ita se res habet in casu nostro.

c Lib. 2.
Methodi
Confess.
c. I. §. 18.

§. 3.

*An adlat novum peccatum, quod communicat cum peccato mortali, quando prohibetur à communi-
one, ex præcepto humano.*

Exemplo, quæstionis statum facile percipies: sit v. g. quis excommunicatus, vel sit non jejunus, peccabit ne dupliciter, si communicet: uno quidem peccato, contra divinum, & naturale præceptum, quo cavetur, ne sancta indignè tractentur: & in altero item contra humanum Ecclesiæ, quo prohibetur ne excommunicatus,

tus, vel non jejunos ad Eucharistiam assumendam accedat?

a Suar.

disp. 66.

de Euch.

sect. 1. §.

Dices ergo.

b Hurt.

disp. de

Euch. 9.

diff. 1.

6 Suarez adocet esse duo peccata, quia sunt duæ deformitates. *b* Hurtadus docet esse unum dumtaxat, quia quoties præcepta ex eodem motivo multiplicantur; peccatum contra ipsa commissum nequaquam multiplicatur: Atqui idem est motivum illorum plurium præceptorum, nempe religio, seu cultus, ex reverentia, Christo Domino debitus: ergo, &c.

7 Profectò cum hæc posterior sententia probabilitate magna firmetur, excipi sine scrupulo potest: & consequenter satis, abundeque erit, sicte accusare, etiam si excommunicatus ad communionem accessisset: Communicavi indignè graviter: ve ego excommunicatus ad Eucharistiam accessi Jam enim hoc pacto, non indoctus

Con

Confes
gnè gr

8 Q

munica

tu grat

poterit

solutio

obtriner

tineres

accessit

excomm

confess

plicares

catus a

jam exit

cessum i

charisti

dem ind

munion

sus es q

commac

non urg

dendi ha

prohibet

urgente

infra dic

Confessarius intelliget te indignè graviter accessisse.

8 Quid, si, quamvis excommunicatus, fuisses tamen in statu gratiæ? id, quod tunc evenire poterit, quando non valuisti absolutionem excommunicationis obtinere, nec per te, ut non obtineres, stetit: si, inquam, tunc accessisses ad communionem excommunicatus; probè ne in confessione tuum peccatum explicares, si diceres, excommunicatus accessi? Probè: *c* quia, jam existens propter ipsum accessum in peccato mortali, Eucharistiæ particeps fuisti: si quidem indignè graviter ad communionem, eo ipso accedere ausus es quod excommunicatione commaculatus animum ad illa, non urgente necessitate, accedendi habuisti: id enim graviter prohibet Ecclesia. Dixi (non urgente necessitate) nam, ut ex infra dicendis §. 6, num. 26.

c De Lugo de Euch. disp. 14. sect. 1. n. 21.

A 5 colli-

Euchari-
edat?
e duo pec-
e formita-
esse unum
es præce-
multipli-
ontra ipsa
m multi-
est moti-
præcepto-
eu cultus,
o Domino
æ poste-
babilitate
cipi sine
nsequen-
rit, sicut
communi-
m accessi-
lignè gra-
nunicatus
essi Jam
a indoctus
Con-

colligetur, illa urgente, ne tua culpa, non absolutus, non peccasti, communicando, atque ad eo confessione non indiges.

§. 4.

*De Accedente ad Communio-
nem cum peccato
veniali.*

¶ **E**st ne peccatum accedere ad Sacratissimam Eucharistiam cum peccato veniali?

*a Vasq. de
Euc disp.
207 n. 18.
b Jo San-
chez in se-
lect. disp.
22 n. 9.
cit. Fil-
liu. Hurt.
Ledesm.
& alios.*

Vasquez *a* quem sequitur Io. Sanchez *b* docet non esse, ne veniale quidem, siue quis comitantanter accedat, cum affectu actuali ad veniale, siue cum venialibus habitualiter, siue aliqua displicentia de illis. Dicit (comitantanter) nam si quis accederet ad Eucharistiam, ob finem venialiter malum, v. g. ob vanam gloriam; quia finis specificat actum; esse veniale non est dubium. Ratio principalis hujus sententiae illa

illa est
hujus S
cipuum
munis
e peccat
quam o
alia par
les ad p
fectum,
Euchari
cogitabi
religiosa
si enim
peccaret
cum om
raliter p
non igit
re, omne
io Su
De Lugo
nisi quan
libus exc
posset se
niale que
pua, quar
go, est, qu

illa est, quia veniale peccatum
 hujus Sacramenti effectum præ-
 cipuum, non impedit, ut est com-
 muni Theologorum assensus:
 peccatum enim veniale nequa-
 quam opponitur gratiæ: & ex
 alia parte, non obligantur fide-
 les ad procurandum omnem ef-
 fectum, quem causare potest
 Eucharistia, nec ad omnem ex-
 cogitabilem reverentiam, quam
 religiosa pietas potest exhibere:
 si enim ad hoc obligarentur;
 peccaret venialiter fidelis, nisi
 cum omnibus actibus, quos mo-
 raliter potest, sese disponderet:
 non igitur obligatur se disponde-
 re, omne veniale removendo.

*c. Suárez. de
 Euc. disp.
 63. sect. 3.*

*d. Suárez. disp.
 66. sec. 1.
 §. dicen-
 dum in
 primis.
 e. De Lugo
 de Euc.
 d. 14. sec.
 2. n. 31.*

io Suárez, a quem sequitur
 De Lugo, e putat esse veniale,
 nisi quando in peccatis habitua-
 libus excusetur quis, quod non
 posset se facile recolligere, ve-
 nialeque detestari. Ratio præci-
 pua, quam hic inculcat De Lu-
 go, est, quia irreverentia censetur

12. *Cap. I. §. 4.*

da est, cum ejusmodi maculis, quamvis levibus, quasi cum veste nuptiali aliquantulum for- dida, tanto convivio interesse.

11 Verum enim verò cum cer- tum sit fideles nequaquam obli- gari ad omnem excogitabilem reverentiam, ut dictum est; de- beret probare De Lugo ad hanc specialem reverentiam nullas veniales maculas habendi, obli- gari fideles: quod Vasquez, spe- ctata hominum fragilitate, ve- nialiumque peccatorum tenui- tate, negabit. Utraque igitur sententia probabilitate non ca- ret: quare complectere tutò, quam mavis.

§. 5.

*De Actuali devotione in sumente
Sacram Eucharistiam.*

12 **Q**uamvis per. actualem devotionem aptius a- nima disponatur, adeoque ma- jorem

jorem
partic
optand
curand
votione
statu g
ex oper
tur; a
peccare
eum, q
carens,
13 N
industri
negotia
munem
liquidem
non po
ctum re
stum en
recipi a
industri
ipsum sp
verentia
illa devo
riè care
gmento

jorem gratiam, uberioremque
participet, illaque semper sit
optanda, & pro virili parte pro-
curanda; tamen, sine actuali de-
votione, dummodò sit quis in
statu gratiæ, ejusdem augmento
ex opere operato non frustrabi-
tur: a unde sequitur minimè
peccare, ne venialiter quidem,
eum, qui illa actuali devotione
carens, ritè communicat.

13 Non quod concedamus de
industria distractum ad profana
negotia communicantem im-
munem fieri à peccato veniali:
siquidem ab eo illum liberare
non possumus, idque ob defe-
ctum reverentiæ debitæ: Chri-
stum enim Dominum hospitem
recipi ab anima omnia alia de
industria, præter ipsum, vel ad
ipsum spectantia, cogitante, irre-
verentia est. Sed dicimus actuali
illa devotione, saltem involunta-
riè carentem, non frustrari au-
gmento gratiæ ex vi Sacramen-
ti,

a S. Th. 3.
P. 9 79.
art 8. in
corpore &
ad primū,
quem se-
quitur
Suarez,
Vasali.
V. Hurt.
de Euch.
d. 8. diff. 3.

ti, nec ex hoc capite, venialiter delinquere.

14 Dices paulo antè, tanquam probabile, concessimus, non esse peccatum veniale accedere ad Eucharistiam cum actuali peccato veniali comitante: ergo multo magis erit probabile, non esse veniale, accedere cum voluntaria distractione, quæ frequentissimè de materia solet esse indifferenti. Respondeo supra diximus non esse veniale cum affectu ad veniale communicare, ad quem affectum non est necesse, ut actu quidam communicat, ad objectum illius peccati venialis cogitationem defigat, ut per se patet. Insuper ibi diximus, quòd communicaturus, non necessariò, sub pœna venialis, veniale excludere obligatur: quia veniale non opponitur gratiæ: & quia, stante humana fragilitate, non probatur ab adversariis hanc peccat

culiar
dendi
nionò r
at nun
dione
pœna v
inde id
rentian
stum D
pittem,
tractan
volunta
attinge
ad te ve
fectus a

De C

15 S
tenet Io
b sive d
niter me
ex Tride

culiar
dendi
nionò r
at nun
dione
pœna v
inde id
rentian
stum D
pittem,
tractan
volunta
attinge
ad te ve
fectus a

culiarem reverentiam exclu-
dendi affectum ad venialia, om-
nino requiri a communicato: *ar nunc docemus omnem distra-*
ctionem voluntariam esse sub
pœna venialis excludendam: & a Jo. Mos
inde id probamus, quia irreve-
rentiam clare olet, recipi Chri-
stum Dominum, tamquam hos-
pitum, ab anima voluntariè alia b Navar.
tractante: quare hæc distractio in initiu
voluntaria videtur immediatè de pœnit.
attingere Christi personam, ut dist. 5. in
ad te venientem: ille autem af-
fectus ad veniale non item.

dina Co-
dice de
conf. 9. 17.

b Navar.
in initiu
de pœnit.
dist. 5. in
3. p. Gloss.

n. 31. & 32.
c Suarez,
Vasq. alii

que apud
De Lugo
disp. de
Euch. 14.

§. 6.

De Confessione præmittenda
Communioni.

Sive sit præceptum huma-
num Ecclesiasticum, ut *sec. 4. n. 69,*
tenet Io Medina, *a* & Navarrus, *d Trid.*
b sive divinum, ut alii *c* commu-
niter meritò tenent; certum est cap. 17.
ex Tridentino, d debere, sub *e* *can. 11.*
mortali

mortali obligatione, ante sumptionem Eucharistiæ fieri confessionem omnium peccatorum, etiam ab eo qui putat se esse perfectè contritum: sic enim habent Tridentini Concilii verba. Nul-
 lus sibi conscius mortalis peccati, quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissa sacramentali confessione, ad Sacram Eucharistiam accedere audeat.

e Dicto
 c. 7.

16 Sed quoniam idem Concilium sic paulo post, e addit: [*Modo non desit copia confessoris: quid si, necessitate urgente, Sacerdos absque prævia confessione celebraverit, quamprimum confiteatur*] idè dantur casus, in quibus fideles excusantur ab hujusmodi confessione præmittenda, modò præmittant actum perfectæ contritionis, saltem existimariæ, si conscientia peccati mortalis graventur: ut nimirum sic statum gratiæ Eucharistiam recipiant

icipient
 supra
 sunt, a

17
 culos p
 dentin
 plicand
 modò r
 ris. Se
 tate. T
 fiteatur
 concun
 cessaria
 commu
 farii, u
 luntas q
 Initium

Mo

18
 S
 vel nolet
 pedirus
 confessor

ipienti omninò necessarium, ut
supra f diximus, quantum pos-
sunt, acquirere contentur. f §. 1.

17 Vt autem hi casus ante o-
culos ponantur, tres illæ Tri-
dentini clausulæ sunt nobis ex-
plicandæ, sigillatim. Primò illa,
modò non desit copia confesso-
ris. Secundò, urgente necessi-
tate. Tertiò quamprimum con-
fiteatur. Hæc enim tria simul
concurrentia, sunt omninò ne-
cessaria, ut cum sola contritione
communices: Defectus confes-
sarii, urgens necessitas, & vo-
luntas quamprimum confitendi.
Initium faciamus à primo.

*Modo non desit copia Con-
fessoris.*

18 **S**I adsit Sacerdos mutus,
vel carens jurisdictione,
vel nolens audire, vel aliter im-
peditus; dicitur deesse copia
confessoris Huc reducitur quan-
do

do Religiosus habet casum re-
servatum, & Superior semel, &
iterum requisitus negat pio conf-
fessario licentiam, ut illum ab
eo absolvat: sive quia Superior
vult, ut pœnitens sibi præsente-
tur: sive quia vult, ut petat per
alium, cui ipse Superior magis

a Fagund. confidit Docet enim *a Fagun-*
3. Eccl. dez quòd in tali casu dicitur
precept. huic Religioso deesse copia con-
l. 3. 6. 9. fessoris. Ratio esse potest, quia
n. 17. & 23 dum eam licentiam petit per
in edit. pium confessarium, & est ratio-
Lugdun. nabilis causa non confitendi illi,
1626 ci- quem Superior assignat; facit
tans D. quantum moraliter obligatur:
Th. Hen- quare si non obtinet; perinde
riq Rodr. est, ac si abesset confessor po-
Sotum, tens absolvere. De hoc iterum
Silvest. a- redibit sermo num. 28. Item si
hosque. times grave malum, vel revela-
tionem Sigilli ab hoc & aliis
absit; dicitur abesse confessa-
rius: sed in hoc eventu debes,
alia mortalia, si ea habes, confi-
ceri

teri, iis
malum
tio conf
te, vel f
& absic
ficat, et
for. Mo
nem an

19 P
farius e
Cano se
sentiant
singulis
ties, e
Suarez d
esse reli
dentis,
cumstan
difficult

20 D
le est, &
modo, se
reservatu
fessarius
reservati
se gerere

teri, iis omiſſis, propter quæ
malum illud times. *b* Sola devo-
tio confitendi cum altero absen-
te, vel ſi tibi adſit privilegiatus,
& abſit tuus parochus, non ſuf-
ficit, *c* ut dicatur de eſſe confeſ-
ſor. Mora differendi confeſſio-
nem an ſufficiat, vide mox n. 24.

19 Præterea ſi diſtet confeſ-
ſarius tribus à te milliaribus;
Cano ſentit, quòd deſit: Alii
ſentiunt quòd etiam tunc, ſi non
ſingulis diebus, ſaltem aliquo-
ties, eſſet adeundus. Melius
Suarez & Vaſquez docent hoc
eſſe relinquendum arbitrio pru-
dentis, cùm dependeat à cir-
cumſtantiis perſonæ, temporis,
difficultatis itineris, &c.

20 Denique illud hic diffici-
le eſt, & controverſum: Quo-
modo, ſcilicet, qui habet caſum
reſervatum, ſi ſolùm adſit con-
feſſarius potens abſolvere à non
reſervatis, urgente neceſſitate,
ſe gerere debeat. Tres ſunt ſen-
tentia.

b De Lug.

diſp 24.

de Euch.

ſec. 5. n. 82

c De Lug.

ib. n. 106.

ibique

Suarez

& Vaſq.

d Suar. &

Vaſ. apud

eund. De

Lug. n. 83.

e Suarez
disp. 66.
de Euch.
sect. 4 §.
Quartus
casus.

f Coninch
Euchar.
disp. 80.
n. 20. &
21 juncta
disp. 8. de
pœnit.
n. 107.
g Id non
esse cont.
Trid pro-
bat De
Lugo de
Euchar.
disp. 14.
sect. 5. n. 9.

tentæ. Prima Suarii, edocen-
tis esse probabilius te debere
confiteri tum mortalia reservata
tum non reservata inferiori: nam
directè lucraberis absolutionem
non reservatorum, reservatorum
verò indirectè. Dicit (mortalia)
nam si præter mortalia reserva-
ta, solis venialibus graveris;
certum est apud omnes, te tunc
ad confessionem non obligari:
quia pro reservatis non adest
confessarius legitimus, pro ve-
nialibus confessione non indi-
ges. Potestamen, f si velis, id-
que, etiam simplici Sacerdoti
nullam habenti approbationem,
confiteri: ut scilicet, dum ab-
solveris directè à venialibus
(hæc enim absolvere quilibet
sacerdos potest) indirectè à
reservatis absolvaris. Quæ sanè
doctrina juvabit etiam universa-
liter illos, qui quibuscuque
mortalibus gravati, valde diffi-
cilem experiuntur contritionis
actum:

actum
tenent
cōfessor
necessit
de venia
trici, sim
confiter
bus, & m
occurren
tus quid
nullo m
confiter
tur, & fa
deret dit
tum: si e
venialibu
nem; de i
retur dir
ctè de m
mox dica
21 Sec
quez i pr
tæ admo
tum illu
municare

actum : poterunt enim , immo
 tenentur quando eis legitimus
 confessor deest , & cōmunicare ex
 necessitate urgente volunt , ritè
 de venialibus , & mortalibus at-
 triti , simili simplici Sacerdoti ea
 confiteri. Dixi (ritè de veniali-
 bus , & mortalibus attriti) si enim
 occurreret , quod aliquis , attri-
 tus quidem de mortalibus , &
 nullo modo de venialibus , sic
 confiteretur , invalidè confitere-
 tur , & sacrilegè : nam non acce-
 deret dispositus ad Sacramen-
 tum : si enim nullam haberet de
 venialibus sufficientem attritio-
 nem ; de illis validè non absolvetur
 directè : unde nec indire-
 ctè de mortalibus. Lege quæ
 mox dicam in fine n. 22.

*hConinch
 de Euch.
 q 8. n. 20.
 & disp. 8.
 de pœnis.
 n. 106.*

21 Secunda sententia est Vas-
 quez i prædictæ Suarii senten-
 tiæ admodum contraria. Docet
 eum illum posse quidem com-
 municare cum sola contritione:
 non

*i Vasq. de
 Euchar.
 disp. 206.
 c. 2. n. 7.*

§ 10 4.
 q. 91 ar 3.
 du. 9. Fa-
 vent. Jo.
 Sanch. in
 select d. 32
 n. 10. &
 Preposi-
 tus. 3. p.
 q. 80. de
 Euc. n 17
 Hurt de
 pan. d. 11.
 diff. 14.

non tamen posse confiteri infe-
 riori, quamvis habeat peccata
 non reservata. Ratio est (in-
 quit) quia inferior non potest
 absolvere validè à non reservatis
 illum, qui simul reservata con-
 fitetur: siquidem nec absolutio,
 nec cōfessio dividi potest. Adde,
 quòd sequeretur posse confiteri
 sola non reservata subticendo
 reservata, quòd negabat Sua-
 Quod autem hoc sequeretur pa-
 tet: quorsum enim hic pœnitens
 dicat reservata illi, qui eorum
 iudex nec est, nec esse legitime
 potest?

k De Lu-
 go de Eu-
 char d 14
 sect. 5. ib.
 n 98.

22 Tertia sententia, est Ioan-
 nis De Lugo, k qui probabi-
 lius putat, te teneri quidem
 confiteri mortalia non reser-
 vata, inferiori, non verò con-
 fiteri mortalia reservata. Ratio
 prioris dicti est, quia tenemur
 præmittere confessionem pec-
 catorum integram, quantum
 possumus.

possumus: at nunc illa non re-
 servata confiteri, possumus. Nec
 tamen dimidiamus confessio-
 nem formaliter, sicuti non dimi-
 diat confessionem is, qui tacet
 peccatum Confessario, propter
 grave nocumentum, quod sibi
 timet, cætera autem rite confite-
 tur. Ratio posterioris est illa ea-
 dem, quæ modò dicebatur, con-
 tra Suarium: Ad quid enim pec-
 cata reservata huic aperis, qui
 nullam in illa exercere Jurisdi-
 ctionem potest? Atque ex hoc
 sequitur, quòd potes in prædi- 1 *Ibid.*
 cta necessitate (nam extra hanc; n. 98.
 quia non valet dimidiari confes-
 sio, non potes) simplici Sacerdoti
 faceri venialia, tacendo morta-
 lia reservata & (ob parem ratio-
 nem) etiam non reservata, à qui-
 bus absolvere talis Sacerdos di-
 rectè non potest: nam sic indire-
 ctè à mortalibus absolveris.
 Quod est quid commodius,
 quàm illud, quod diximus in
 fine

fine n. 20. ubi simplici Sacerdoti omnia mortalia erant aperienda.

23. Quòd si objicias: Qui habet peccata reservata, & non reservata, non potest, ex communissima opinione, confiteri non reservata Inferiori, & reservata servare pro Superiore: de qua re nos etiam suo in loco diximus, quia non potest dimidiari confessio: ergo nec poterit in casu nostro. Respondet doctrina nam antecedentis veram esse in habente copiam Superioris: quia certum est non posse dimidiari confessionem, sine necessitate: at in casu nostro necessitas urget, de quo casu necessitatis tota hæc præsens disputatio tractat.

24 Confirmari id potest, quia non ignobiles authores. n. Suarez 20. 4. 1. de tione, quòd Sacerdos, vel alius copiam Superioris non habens, potest cum Inferiori confiteri subticendo, reservata ob id servare.

lum, ne multum differat Confessionem, vel Communionem: si quidem longa mora (inquiunt) est gravissima necessitas: tum quia est periculum moriendi in peccato: tum quia diu privari Dei amicitia est inestimabile detrimentum. Advertunt tamen non sufficere si solum per unum, vel alterum diem differri oporteat, licet sufficere inclinet Mendoza, o quia una etiam nocte est periculum moriendi: sed non placet: quia etiam in una hora est tale periculum. Si hoc igitur non est dimidiare confessionem formaliter; nec erit in casu nostro.

2^a Hæ tres sententiæ omnes sunt probabiles: quæ tibi commodior cadet, eam amplectitor: semper, ut certum est, cum oportet subdendi peccata non dum directè absoluta Confessario potenti ea directè absolvere, quando illius aderit tibi copia. Verum ad complementum huius

*nado in 3.
p. contr. 7
tr. 9 d. 5.
sect 3 n.
22. apud
Summam
Diane V.
celebrare
Missam
n. 4.
o Mend.
22. d. 84.
sect. 7.
§. 190.*

ius difficultatis aliquid de habente excommunicationem adjungamus.

26 Qui habet excommunicationem live reservatam, sive non reservatam nec habet copiam potentis illam absolvere, urgente necessitate, (qualem sine dubio respectu excommunicati dicemus num 44. esse, si instet periculum gravis infamiae) semel aut bis, celebrare, atque adcommunicare posse, cum contritione, & tremore concedit Henriquez. p Alii tamen q

p Henric.
lib. 8. de
Euc. c 47
q Suar. de
Poen d. 31
sect 3 n. 6
Cerinch
disp. 8. n.
107. alios
referetes.

communiter docent, semper, urgente necessitate, excommunicatum cum contritione communicare posse: atque, etiam si sit Sacerdos, sine metu incidenti in suspensionem, vel irregularitatem, posse celebrare. Ratio est: quia præceptum Ecclesiae quæ censuram imponit, non obligat cum tanto detrimento, ut sunt omnia præcepta humana.

An hic potest sic postta; ut a & indi tamen remane suppon sarium nitente Negat munica lutione validè Conced quia pu est, poss que pro Id, qu excomm dum eti irregular necessi propter pimiru

27 Sed hic suboritur quæstio.

An hic excommunicatus, sicuti potest contritus communicare, sic possit confiteri non reservata; ut ab illis directè absolvatur, & indirectè à reservatis: cum tamen semper, ut certum est, remaneat excommunicatus, quia supponimus non adesse confessarium potentem liberare poenitentem à prædicta censura.

Negat Vasquez *r* quia excommunicatus, non præmissa absolutione à censura, non potest validè ab ullo peccato absolvi. Concedunt Suarez, *f* & Sanchez, *t* quia putant contrarium: hoc est, posse validè absolvi. Vtrumque probabile.

Id, quod diximus de habente excommunicationem, dicendum etiam est de suspensio, vel irregulari: urgente enim simili necessitate, possunt celebrare, ut propter eandem rationem: quia primùm hæc similiter sunt im-

r Vasq de

pœ. q. 109.

a. 3. dub.

9 n 8

f Suar. de

pœn. d. 31

sect. 3. n. 1

t Sanc. l. 2

in Decal.

c. 8 n. 5.

u Hurz.

de Euch.

d sp. 9.

dist. 17.
Avila 2.
p. c 8. a-
lios citās.
Laym. l. 3.
sec. 5. tr. 3
p. 3. c. 12.
n. 6.

pedimenta inducta à legibus Ec-
clesiasticis, quæ in eo casu ne-
cessitatis non obligant.

28 Petes denique, ille Reli-
giosus, de quo num. 18. memi-
nimus, si, modo ibi dicto, non
obtinet à Superiore per pium
illum Confessarium licentiam,
ut absolvatur à casu, vel excom-
municatione reservata, potest
ne (si instet infamia, ni commu-
nicet) confiteri, & absolvi dire-
ctè à prædicto pio Confessario,
vel alio inferiori? Respondeo:

x Fagun. 3
Eccl. præ-
cept. l. 3.
c 9. n 17.
in prædi-
cta impr.
Lugd.

posse inclinatur Fagundez, & ex
præsumpta licentia Generalis,
vel Papæ. Mihi id difficilè vide-
tur, quia rationes, quas affert,
quasque latè discutere non est
nostri instituti, non sunt tanti
ponderis, ut vincant illam effi-
cacissimam, nempe quòd talis
inferior, actu caret jurisdic-
tione in illa reservata. Et dum Ge-
neralis, vel Papa ratam semper
habent talem reservationem:
non

non vi-
le con-
perior
pretea-
tione
Fagun-
sus in e-
& com-
tencias
turita,
non res-
servatis
dendi c-
absolut-

29 IN
Ico-
in hac re
cessitate
stat alicu-
non pote-
mentale
contritio
care.

non videntur præsumi eam vel-
le tollere independenter à Su-
periore, cui reseruarunt: & pro-
pterea fortasse in sequenti edi-
tione deleta fuit illa doctrina
Fagundez. Ille igitur Religio-
sus in eo casu, vel se conterat,
& communicet: vel, juxtà sen-
tentias supra allatas, confitea-
tur ita, ut directè absolvarur à
non reservatis, & indirectè à re-
servatis, semper cum onere sub-
dendi clavibus non dum directè,
absoluta, ut dixi num. 25.

Urgente necessitate.

29 **I**n tripli casu Doctores ^a a *Lege de*
communiter conveniunt, *Lugo de*
in hac re, adesse urgentem ne- *Euc d. 14.*
cessitatem. Primò quando in- *sect. 5.*
stat alicui mors: hic enim, si *n. 107.*
non potest absolutionem Sacra-
mentalem obrinere; præmissa
contritione, potest communi-
care.

30 Secundò potest item Sacerdos carens copia Confessarii cum contritione celebrare, arque adeo communicare, ad dandum viaticum alteri, qui existit in periculo mortis, si fortè, aliunde non suppetant particulæ consecratæ.

31 Tertiò potest eadem facultate uti is, qui incurreret infamiam, aut detrimentum nisi communicaret. Ratio horum est, quia, quæ necessitates sunt, si hæ non sunt?

Jam verò quo ad primum nihil est quod addere prætere oporteat.

32 Quo ad secundum, advertat curiosus solutionem cujusdam objectionis. Cur enim possit omitti confessio à Sacerdote ad dandum viaticum: non possit autem ab eodem. ex receptissima opinione, propter eandem causam dandi viatici, celebrari sine vestibus sacris, vel sine

utraque

utraque specie, vel, ut multi te-
 nent (de qua re infra c. 2. §. 8.)
 à non jejuno ? & tamen hæc
 sunt præcepta Ecclesiastica: il-
 lud, de præmittenda confessio-
 ne ante communionem, partici-
 pat de Divino: Respondeo ne-
 gando adesse præceptum vel di-
 vinum, vel humanum, vel alio
 modo, urgente necessitate, ut
 patet ex citato Tridentino bene
 penso. At, cætera illa præ-
 cepta Ecclesiastica cum tanto
 rigore sunt imposita, non autem
 cum eodem illud de præmitten-
 da confessione ante communio-
 nem: quia in communione com-
 pensatur fatis superque reve-
 rentia Christo debita per contri-
 tionem, per quam anima statum
 gratiæ recuperat: at in illis aliis
 casibus, Ecclesia ita judicante, *b. Lege de*
 non est unde reverentia com- *Lug. d. de*
 pensetur. Hæc responsio vide- *Euch. 14.*
 tur expeditior, quàm eæ, quas *sect. 5. à*
 aliqui hic conantur afferre. *b. n. 108.*

33 Quo ad tertium casum, in quo sunt duo capita, infamia, & detrimentum ut magis explicetur, hæc habe.

c Henric.
18. c. 46.
n. 3.

Primo *c* potest Sacerdos, præmissa contritione, sine confessione, si absit confessor, celebrare, quando missæ sacrificium offerre, sine infamiae nota, non potest.

Quod idem est de Laico, vel Religioso, quibus, juxta supra dicta, deest copia Confessoris, si pari modo non possent absque nota à communione cessare. Hinc si quis ad altare ante litæum communicaturus mortalis peccati commissi post legitimam confessionem recorderetur (quando ex eodem Henrico non debet à Sacerdote communicante audiri) si recedendo tamen notam infamiae, quam, si coram aliis communicet, moraliter semper timere merito potest, ut docet Villalobos, *d se se con-*

d Villal.
in Ma
quali c. 12
n. 4 cir.
ca med.

terere p
tare C
tum, cu
ex com
confess
directè
§ 8.
34 S
cerdote
in pecca
statur sa
celebra
nem, siv
ri modo
test, ut c
nunqua
rentiam
tere ad
rem; se
incipiat
pollet (u
fit conci
breviter
qui esse
confiteri
tunc c

terere poterit, atque communi-
tare Quod si ejusmodi pecca-
tum, cujus tunc recordatur, sit
ex commissis ante legitimam
confessionem, atque adeo in-
directè absolutum, dicam infra
§ 8.

34 Secundò idem dic de Sa-
cerdote, qui e recordetur se esse e *De Lug.*
in peccato mortali, vel dum ves *ex Vasq.*
situr sacris vestibus, vel dum *de Euch.*
celebrat sive ante consecratio- *disp. 14.*
nem, sive post; semper enim pa- *sect. 5.*
ri modo Si divertere minus po- *n. 113.*
test, ut certè si incepit *f missam, f Henriq.*
nunquam saltem propter reve- *lib. 8.*
rentiam Sacrificii, potest diver- *c. 46. n. 3.*
tere ad quærendum Confesso-
rem; se conterat, ac Sacrificium
incipiat, vel prosequatur. At si
posset (ut in missa Sollemni dum
fit concio, vel cantatur gloria)
breviter cum suo Diacono v. g.
qui esset Sacerdos Confessarius *g Laym.*
confiteri; deberet utique: *l. 5. tr. 4.*
tunc cessat excusatio ducta, *c. 6. n. 5.*
vel

vel ab infamia, vel ab irreverentia.

35 Quòd si in prædictis casibus recorderur Sacerdos se esse excommunicatum, suspensum, interdictum, irregularem, idem dicendum est: sive recorderur post consecrationem, quod communiter admittitur, sive ante,

h. S. Bon. apud Bonac. de Euc. d. 4. q. 6. p. 1. n. 15. & 16 & apud Coninch de Euc. q. 8. art. 3. dub. 2. n. 15. 1. Lambr. de Sac. pœn. c. 4. dub. 6. n. 6 & 7.

quod multi probabilissimè concedunt: & rectè Sanctus Bonaventura *h.* observat inchoatam missam semper esse perficiendam: quia ferè nunquam omitti solet sine scandalo, hoc est sine nota, adde, & sine irreverentia. 36 Alium casum ponit Zambranus, *i.* in quo utimur hac doctrina, propter notam, vel infamiam. Etenim, si vocetur Sacerdos ad communicandum infirmum, qui dicat se velle reconciliari, inveniaturque pluries Sacramentum Pœnitentiæ invalidè suscepisse, vel quid simile, unde confessarius brevi illum expediri valeat, tò, si agerit, venerit, præmittitur, viuscularum generaliter quocumque promittitur confessarium perficiatur, id periculi brevioris quæritur; confessio, si rique dicitur, fendi Confessarius Ratificavit infirmo cessat inquit; co-possibilis quia ex licas præ confessus

expedire, atque absolvere non
 valeat, quid agendum? Enim ve-
 ro, si ægritudo eo periculi per-
 venerit, ut mors jure timeatur;
 præmittenda est confessio bre-
 viuscula, cumque accusatione
 generali absolvatur, communi-
 ceturque infirmus hac lege, ut
 promittat se vocaturum confes-
 sarium cum quo confessionem
 perficiat. Quod si morbus non
 id periculi afferat, nec per illam
 breviorē confessio absolvi
 queat; non est præmittenda con-
 fessio, sed cum contritione, pa-
 rique dicta promissione accer-
 sendi Confessarium, cōmunice-
 tur Ratio prioris dicti est, quia
 sic evitantur incommoda, dum
 infirmo non negatur cōmunio:
 cessat infamiæ nota: præmitti-
 turque confessio, tunc, moraliter
 possibilis. Ratio posterioris est,
 quia ex una parte non est neces-
 sitas præproperæ, vel dimidiatæ
 confessionis, & ex alia scandalū
 seu

seu infamia vitatur. Hæc probabiliter ex Zambrano.

1 Granad.
in 3. p.
contr 7.
disput. 5.
sec. 3. n.
20.

37 Quod dictum est de infirmo; extendit Granado, / ad quemlibet communicare, atque adeo celebrare volentem. Si enim non potest omitti communicatio, sine scandalo, & aliunde sit necessitas confessionis adeo longæ, ut tunc perfici non possit; posset pœnitens communicare præmissa contritione. Immo probabile judicat, si contritio, propter ejus difficultatem meretur non elicienda; posse attritum confessionem dimidiatam præmittere, cum onere prosequendi postea confessionem, & absolvi, ac communicari. Id, quod, propter paritatem rationis, erit etiam probabile pro infirmo modo dicto in fine numeri præcedentis, & confirmari poterit ex dictis numero 20. & 22.

38 Hæc pertinent ad caput infamiae

infamia
pertine
spiritua
Terti
alii miss
chus, si
cum con
fessor, c
ut ipsem
præcept
Ratio est
ter, & D
ter nosse
eos priva
sæ, eodit
tione præ
opinio c
quia non
tunc mi
& aliun
dienda n
debito n
tem pro
trinfecar
bantium
obligatu

infamiae. Sequuntur ea, quae pertinent ad detrimentum, sive spirituale sive temporale.

Tertiò igitur ut in die Festo alii missam audiant, sive parochus, sive non parochus potest cum contritione, si desit Confessor, celebrare; idemque erit, ut ipsemet Sacerdos satisfaciat præcepto de audiendo sacro. Ratio est, quia Ecclesia pia mater, & Dominus misericors pater noster, non judicantur velle eos privare bono sacrificii missae, eodie, quo ipsa sub obligatione præcipitur. Nam quamvis opinio contraria sit probabilior: quia non apparet in relinquente tunc missam notabile damnum, in *De Lu-*
 & aliunde præceptum de au- *go disp. 14*
 dienda missa non obligat, nisi *de Euch.*
 debito modo; hæc tamen, sal- *Act. 5.*
 tem propter autoritatem ex- *num. 114.*
 trinsecam doctorum eam appro- *Fagund. 3*
 bantium, in probabilis est. Non *præcept.*
 obligatur autem in tali casu Sa- *13. c. 9. n. 5*
 cerdos

cerdos ille celebrare: quia potest tenere prædictam opinionem, quòd non possit: sicuti in simili dicemus n. 42.

39 Quid de aliis, qui celebrant ex onere capellanæ, vel ex indigentia eleemosynæ ad sui necessitatem, & sustentationem? Aliqui ad hos etiam extendunt hanc facultatem celebrandi sine confessione, cum contritione, si desit Confessor, etiam cessante notæ periculo: quia judicatur adesse sufficientis necessitas. Advertit tamen Bonacina id esse eum grano salis intelligendum: nec tanta licentia facile concedenda sit: quia onera Capellanæ intelliguntur data sub debita decencia, & poterit illis melius postea, vel per se, in statu gratiæ, vel per alium factis fieri: tum quia poterit aliunde Sacerdos sibi de alimentis providere. Hæc ille. Ego sanè non habente onera missarum suffi-

n Bonac.
disp. 4.
de sacr.
§. 6. p. 1.
n. 23.

elentem necessitatem non agnosco: in Sacerdote inope, tum demum agnoscerem; cum ageretur de extrema, vel certè multum gravi necessitate,

40 Ut observet quis præceptum communionis Paschalis, uti potest prædicta facultate: quia sufficiens necessitas iudicanda est, saltem semel in anno, Divino illo cibo nutriri, ac refici, & sine controversia major, quam missæ interesse die festivo.

41 Sed age jam, si potest debet ne? Ex doctrina Doctorum sequitur debere: in tantum enim excusaretur ab observando præcepto Communionis; quia licitè non posset: sed jam potest: ergo non excusatur. Ex alio capite, sic obligaremus ad illum habendam contritionem, quæ satis difficilis est, nec imponenda nova onera fidelibus, sine evidentibus rationibus, sunt. Propterea iudico non esse improbabile, tunc

*o Henric.
l. 8. de Euc.
c. 46 n. 4.
Co. inch
disp. 80.
de Eucb.
n. 17.
p Vide in
simili Lus
dov à cru-
ce in expo-
sit. Bull.
Cruc. d. 1
dub. 4 à
n. 5.*

posse quidem, sed nequaquam obligari.

q Suarez
apud De
Lugo dis.
14 de
Euc. sec. 5
n 116.

42 Adde, quòd Suarez q tenet probabilius esse, quòd non possit, ne dum, quòd non debeat: quia lex, inquit, non obligat ad Communionem nisi quando debito, legitimoq; modo haberi potest. Quæ quidem opinio, cum sit tanti viri, & tam bona ratione firmata, probabilis est. Quare quilibet, & multo magis ille, cui difficilis res est se se conterere, sequi poterit hanc Suarii opinionem, & à Communione se continere: sicuti in simili diximus num. 38.

43 Denique, quid dicendum ut observet quis votum, aut præceptum merè humanum?

r De Lugo
ib. n 117.

Dico non posse r ex hoc solo capite. Ratio est, quia vota, vel præcepta merè humana non nisi de rebus intelliguntur, quæ modo debito, legitime que possunt impleri. Adde in his non adeo necess

quaquam necessitatem illam, quam spectavit Ecclesia in Communione Paschatis: spectavit enim necessitatem cibi, alimentique spiritualis, non cujuscunque; sed ejus, de quo Christus Dominus cum tanto rigore dixit: Nisi manducaveritis carnem filii hominis, non habebitis vitam in vobis. Nam propterea nos modò notanter addidimus illam vocem (merè humana) & similiter præceptum de audienda missa, ex probabiliore sententia, non afferret tantam necessitatem judicavimus supra num. 38

44 Petes hæ necessitates, sunt ne etiam respectu excommunicationis. Respondeo / Coninchius sentit majorem necessitatem requiri ad communicandũ in excõmunicato, quàm in mero peccatore: quia Ecclesia expressè excõmunicatum arceat à communionem. At verò Vasq. & dicit se non invenire differentiam:

*Coninch
de pœn.
disp 8.
n. 107.*

*Vasq de
Eucbar.*

C 3 immò,

disp. 208.
c. 3. n. 13.
quem se-
quitur De
Lugo de
Euch.
disp. 14.
sect. 5.
n. 104.

immò si qua esset, majus impe-
dimentum afferre peccatum,
quod inducit impedimentum de
jure divino, quam afferat ex-
communicatio, quæ de jure Ec-
clesiastico, Dico in hanc senten-
tiam. Ecclesia prohibet excom-
municato ne communicet, nec
celebret. Quando ergo talis
prohibitio non obligat; poterit
communicare, vel celebrare;
quando obligat; non poterit.
Quoniam igitur quando inflat
grave nocumentum (quale sine
dubio in omnium sententia est
inflans mors, gravis infamia, &
missa inchoata) poterit celebra-
re; vel communicare, deficiente
confessario, cum contritione. Ac
quia in aliis casibus, præter hos
tres dictos, non apparet regula-
riter grave damnum, tale quod
excommunicatum eximat à pro-
hibitione communicandi, vel
celebrandi; ideo nequaquam po-
terit.

Quia

Q

45

actu,
nicavi
est suo
riter, v
nem, v
stas in
nua co
confes
morta
quia lo
munic
gente
fessio
primu
ideo id
46
ve præ
non ex
ad Sa
comm
Ratio

Quam primum confiteatur.

45 **Q**ui, urgente necessitate, elicitō contritionis actu, sine confessione communicavit; exploratum, certumque est suo tempore, hoc est regulariter, vel ante aliam communionem, vel quando urgebit necessitas implendi præceptum de annua confessione, habita copia confessoris, debere sua peccata mortalia subdere clavibus. At quia loquens Concilium de communicante sine confessione urgente necessitate; addit: Confessionē Sacramentalem quam primum postea esse faciendam; ideo id nunc explicandum erit.

46 Et primò quidem; hoc sive præceptum, sive consilium, non extendi ad laicos, imò nec ad Sacerdotes extra Missam communicantes, a certum sit. a *Suar de Euchar.*

*disp. 66.
sec. 7 Vas.
de Euch.
disp. 208.
c. 3. n. 23.
Jo. San-
cez in ^{cel.}
d. 32 n. 12.*

universaliter in præcedentibus, pro omnibus fidelibus, locutum fuerit; deinde subdit ipse hanc sententiam: Quod si necessitate urgente sacerdos, absque prævia confessione, celebraverit, quàm primum confiteatur. Nota illud (Sacerdos) & illud (celebraverit.) Ratio etiam existit congrua; siquidem majus periculum indignè accedendi subest in Sacerdotibus, qui quotidie celebrare solent, quàm in cæteris.

47 Deinde, est ne id præceptum latum à Tridentino, an consilium, dumtaxat? si prius; Sacerdos quamprimum non confitendo, peccabit: si posterius; non item.

Theologi communiter (præter duos, vel tres mox adducendos num. 48) Suarez, Vasquez, Reginaldus, Coninch, Filliucius, Hurtadus, Bonacina, quos

Io. San-

Io. Sano
quibus
De Lugo
primum fu
quidem
tionibus
sensu pr
ciliu ver
Missalis
illis ver
fiteatur
primum
autem (L
Lugo)
Secundo
ba præc
idem est
que præ
Tridenc
matione
nuntur
imposit
nuæ con
semel in
ille.

48 N

Io Sancijs, b sequitur, citatque: b Jo Sancijs in Se-
 quibus adde Castropalaum, c ac lect. d. 32.
 De Lugo, d asserunt esse præce- n. 12
 ptum sub mortali. Et de Lugo
 quidem id confirmat duabus ra- c Cast. op.
 tionibus. Primò quia in hoc de legib.
 sensu præcepti videtur hæc Con- disp. 1 p. 9
 ciliij verba explicari in Regulis n. 3. fine.
 Missalis Romani: in quo, pro d De Lugo
 illis verbis (quamprimum con- de Euch.
 fiteatur) ponuntur hæc (quam- disp. 14.
 primum debet confiteri) illud sec. 7 inito
 autem (debet clariùs (inquit De
 Lugo) exprimit obligationem.
 Secundò quia si ea Concilij ver-
 ba præceptum non continent;
 idem esset dicendum de plerif-
 que præceptis, quæ ab eodem
 Tridentino in decretis de refor-
 matione, per similia verba, po-
 nuntur Immo, non aliis verbis
 impositum fuit præceptum an- e Cap om
 nuæ confessionis, e nisi per illa: nis utriusq
 semel in anno confiteatur, Hæc que sexus
 ille. de pœni.

48 Nihilominus aliqui non & remiss
 agno-

C 5

agnoscunt in his verbis præceptum obligans, sed solum consilium pium, piamque adhortationem: & ad summum, si est præceptum; esse solum purant, sub veniali. Ita tenet Petrus Ledesma f. & Henricus Villalobos, g quibus possem libenter addere Stephanum Fagundez, h qui, quamvis in his Concilii verbis obligationem noscat; tamen illam particulam (quam primùm) ita intelligit; ut dicat, Sacerdotem postea posse confiteri, quando voluerit iterum celebrare, etiam si id fuerit post duos, vel tres menses: paremque in hoc facit Sacerdotem cum Laicis: utrique enim ante novam Communionem præmittere Confessionem debent. Merito ergo connumerare huic authorem possem inter eos, qui ejusmodi præceptum, non agnoscunt cum obligationem quam ait se agnoscere ita expli-

f *Ledesma*
in *summa*
de *Euch.*

p. 1. c. 11.
ante 9.

conclus.

g *Villal.*

in *summa*

p. 1. tr. 7.

h *in Manual.*

c. 4.

n 24. circa finem.

i *Fagundez.*

præc. *Eccl.*

cles. tr. 3

l 3 c. 8. n 2

cet; u
videat
soluere
dez pr
Villalob
phanu
suppon
sed di
49 E
rem se
illis ve
tali, n
aio ta
scente
Prim
(confi
lùm
cum
gravi
expli
præc
jusm
temp
verè
Add
uiv

et; ut in praxi vix agnoscere videatur. Scio à Io. Sancio i absolute citari Stephanum Fagundez pro sententia Ledesmae, & Villalobos: sed si attentè Stephanum legas; advertes ab ipso supponi quidem præceptum, sed dicto modo explicari.

i Io Sancio disp.

32. cit.

n. 12.

49 Equidem non possum priorem sententiam agnoscentem in illis verbis præceptum sub mortali, non fateri probabilem esse: alio tamen, & hanc non agnoscentem esse probabilem.

Primò quia illud imperativum (confiteatur quamprimùm) solum esse videtur exhortatio: cum enim potuerit Concilium gravioribus verbis imperium explicantibus: ut v. g. jubemus, præcipimus &c. tamen ab huiusmodi præcipiendi rigore se temperavit. Signum ergo est verè non imposuisse præceptum. Adde, quod Doctores quærunt universaliter, an verba impera-

tivi modi , & in actu exercito
 præceptum indicantia, absolute
 prolata, præceptum contineant,
 qualia sunt : Facite, cavete, sol-
 vite, abstineant omnes , nemo
 audeat , & his æquipollentia.
 Et Primò sunt aliqui , & qui pu-
 tant probabiliter , nequaquam
 continere præceptum , sed con-
 silium. Alii / Secundò probabi-
 liter censent quidem præcep-
 tum continere, sed solum sub
 veniali, non autem sub mortali.
 Alii m denique Tertiò probabi-
 liter item dicunt , prædicta im-
 perativa verba, tunc solum præ-
 ceptum indicare sub mortali,
 quando sunt in materia gravi:
 nec alias opiniones probabiles
 invenies de hac re. Iam si sequa-
 mur primam opinionem; scilicet
 in re nostra (confiteatur quam-
 primum) non inveniemus nisi
 consilium. Si sequamur secun-
 dam; non erit nisi obligatio sub
 veniali. Si sequamur tertiam;
 non

*kCæz. Ca-
 stro & Caro-
 bo cit. à
 Castrop de
 legib. d. 1.
 p. 9 n. 3
 l Navarr.
 Sayr. cit.
 ibi. ab eod.
 m Tb Sã
 cez quem
 citat &
 Sequitur
 idem Ca-
 Atrop. ibid.*

non er
 babim
 casu no
 so S
 verba
 obliga
 lium; t
 ponun
 consili
 tio est
 & one
 rem su
 tellige
 melio
 ergo i
 gans;
 erit co
 quæ in
 est: er
 Sanch
 Et ger
 gis in
 tione
 mortu
 in du
 gnior
 non

non erit mortale : quia ut probabimus mox n. 54. materia in casu nostro, non est gravis.

50 Secundò. In casu dubio, an verba aliqua legis præceptum obligans importent, an consilium; tanquam regulam certam ponunt Doctores reputanda esse consilia, & non præcepta. Et ratio est, quia cum lex sit gravis, & onerosa; semper in benigniorem subditorum partem est intelligenda. Adde, quòd in dubio melior est conditio possidentis: ergo in dubio, lex ne sit obligans, an non obligans; melior erit conditio humanæ libertatis, quæ in tali obligatione immunis est: ergo obligans non erit. Ita Sanchez, n. Castrop o aliique. Et generaliter quoties verba legis intelligi possunt de obligatione veniali, non debent ad mortale extendi: quia semper in dubio, & in pœnis benignior interpretatio facienda est

C 7

p His

n Sanchez.
l. 6 in De-
cal. c. 6.

n 60.

o Castrop.
d. 1. de leg.
p. 9. n. 1.

*p. l. inter-
pretatio-
ne & l. si
Præses ff.
de pœnis,
c. in pœnis
de reg. iur.
in 6. tra-
ditque
Saxtus l. 3
clavis, c. 7.
n. 29. &
Sanch. ib.
d. n. 66.
q. Navar.
in Summa
c. 23 n. 62
n. fine.
z*

p His ex doctrina eorundem, qui in nostro casu nobiscum non sunt, positus, sic subsumo: Illa verba Concilii (quamprimum confiteatur) dubia sunt, an importent præceptum, an consilium: ergo consilium. Rursus eadem verba possunt commodissimè intelligi de obligatione veniali: ergo non de mortali.

51 Tertiò quia optabile est, ut enixè optat Navarrus, q. à legislatoribus neminem obligari ad peccatum: & juvat tot humanas leges sub præcepto obligantes diminuerè, ne tanto præceptorum multitudine Hebræis pejores efficiamur. Quare hoc, de quo agimus præceptum, etiam diminuerè operæ pretiù est. Nec Navarri solum est ejusmodi desiderium, sed S. Augustini, sed S. Thomæ: ecquos autem Doctores, quæ sapientiæ lumina nomino, cum hoc appello? Audi Sanctum Thomam.

In qui
manis
esse m
dam, r
onerofa
mas. B
rem vo
nem, q
qua leg
est.

52 N
positu
prima
manu
mum c
primu
obstat
met D
de Euc
mani r
positio
tale,
quod v
aliunc
quam
ceant,
r In

In quibus quidem legibus humanis, etiam Augustinus scit esse moderationem attendendam, ne conversatio fidelium onerosa reddatur. Hæc S. Thomas. Et paulò post, tolerabilior vocat Iudæorum conditionem, quàm illius Ecclesiæ, in qua legum moderatio non adest.

52 Nec obstant rationes in oppositum num. 47. adductæ. Non prima: quia scilicet Missale Romanum loco illius (quamprimum confiteatur) habet, quamprimum debet confiteri: non obstat inquam, Primò quia ipsemet De Lugo t in eodem tomo de Eucharistia ait Missalis Romani rubricas, regulas, seu dispositiones non obligare ad mortale, nisi aliquod contineant, quod vel ratione materiæ, vel aliunde grave sit. Secundò quia quamvis u aliqui citandi doceant, per illud verbum (debet) impon-

r S. Thom.
p. 2. q. 107
ar 4. in
corp.

f S. Aug.
q. 119. c. 19

t De Lug.
de Euc. d.
20. sect. 4.
n. 104.

u Vasq &
Sanc. ad-

dem, qui
um non
o: Illa
primum
t, an im-
n confi-
Rursus
commo-
igatione
ortali.
abile est,
s, q à le-
obligari
t tot hu-
pro obli-
anto præ-
Hebræis
uare hoc,
tum, et
preciū est.
ejusmodi
Augustini,
nos autem
tiæ lumi-
hoc appel-
Thomam.
r In

*ducti à
Castrop.
d. 1. de leg.
p. 9. n. 2.
Aa Quos
tacito no-
mine ci-
tat idem
ibid.*

*Bb Vasq.
& Sanch
quos citat
sequitur-
que Castr.
de leg. d. 1.
p. 9. n. 2.
Cc Apud
Sã v. lex
num 6 &
apud Sanc.
l. 6. in dec.
c. 4. n. 37.*

importari in legibus necessita-
tem præcepti mortalis; tamen
aliqui *Aa* negant, & solum per
illud concedunt importari debi-
tum convenientiæ, & honesta-
tis. Secundum hos igitur Do-
ctores, verbum illud (debet con-
fiteri) in Missali positum, obliga-
tionem mortalem minimè de-
notabit. Sanè, quòd hoc ver-
bum (debet) non indicet grave
saltem præceptum; inde mihi
persuadeo; quia invenire soli-
dum discrimen ignoro, cur ver-
bum (oportet) non ostendat ob-
ligationem gravem, ut docent
ipsimet Vasquez, Sanchez, Ca-
stropalaus *Bb* ostendat, verò il-
lud verbum (debet) Non ne per-
inde est dicere, oportet quam-
primum confiteri, ac debet
quamprimum confiteri? Ratio-
nabilius ergo, licet minus verè,
aliqui *Cc* tum illud (debet) tum
illud (oportet) gravem obliga-
tionem æquè, importare existi-
marunt.

53 At, inquires, cum adverfa-
 riis, *De* de levitate verbi (opor-
 tet) colligimus ex sacris literis,
 & Canonibus. Instar omnium
 fit illud Danielis 3. non oportet,
 nos, de hac re, respondere tibi;
 & illud ex distinct 4. canon
 Non liceat; ubi dicitur non
 oportere Clericos, vel Religio-
 sos prandere ante tertiam Egre-
 gie; nam ego etiam de levitate
 verbi (debet) colligo, non lon-
 gius abeam, ex sequenti dist. 5.
 can. Adejus: in quo dicitur:
 Mulier nisi purgationis dies
 transeant, viro suo admisceri
 non debet: ubi non nisi consi-
 lium, seu debitum ejusdem con-
 venientia, & honestatis, & non
 precepti significatur, ut ipse
 Sanchez *Et* cum aliis me-
 rito docet. Rursus ex dist 1.
 cap. Vestimenta: ubi Pontifex
 de vestibus Ecclesiasticis sic di-
 citur Quæ neque ab aliis debent
 contingi, aut ferri nisi a sacris
 homi-

Dd Quos
citat se-
quiturque
Bonac. d. 1
q. 1. p. 7.
§. 4. n. 4.

Ee Lib 9.
de matr.
d. 22. n. 11.

*Ff Sanch.
de Euc. d.
31. sect. 8.
§. Tertium
exemplū.*

64

Cap. I. §. 6.

hominibus. Quem textum ex-
pendens Suarez *Ff* sic habet:
Quæ verba aut præceptum non
continent, quia illud verbum
non debent non videtur in rigore
significare obligationem, sed
decentiam quandam; aut non
intelliguntur, &c. Et in sacris
quidem literis per idem verbum
(debet) convenientiam, decen-
tiamque notari, solemne est
Matth. num. 3. Ego à te debeo
baptizari, & tu venis ad me.
Ioannis 13. & vos debetis alter
alterius lavare pedes Tob. 10.
Te non debuimus dimittere ire
à nobis: & similia passim.

54 Neque urget secunda ratio,
quatenus De Lugo docet illa
verba (quam primum confitea-
tur) non continent præceptum
idem fore dicendum de aliis
multis præceptis, quæ sub hac
forma indicuntur: & signantur
de illo annuæ Confessionis, (se-
mel in anno confiteatur) non
urget,

urget, inquam, nam cætera præ-
 cepta prolata sub hac forma, si
 gravitatem mortalem continent;
 non est ex vi verbi, sed vel ex ma-
 teriæ gravitate, vel ex adjuncta
 pœna, vel ex aliis capitibus: de
 quibus quomodo sint signa pro-
 hibitionis mortalis, disputatur
 in tractatione de legibus. Id,
 quod etiam patet, in ipso eodem
 exemplo allato à DeLugo de an-
 nua confessione: quæ & ex se
 est res multum, gravis, & habet
 adnexam gravem pœnam. Alio-
 quin (sunt verba citati Cano-
 nis. Omnis utriusque sexus) &
 vivens ab Ecclesiæ ingressu ar-
 ceatur, & moriens Ecclesiastica
 careat sepultura. In casu autem
 nostro, nec ulla prorsus additur
 pœna, neque ejus materia ad-
 modum gravis benè perpenden-
 ti apparet. Quid enim magni
 ponderis habet, ut qui, jam cum
 Contritione, communicavit, at-
 que adeo piè, prudenterque cen-
 seatur

scatur esse in statu gratiæ, tam
 citò ad confessarium confugiatur,
 solum ut subdat clavibus illa
 peccata, quæ, jam sive ex con-
 tritione, sive ex Sacramento bono
 na fide suscepto esse remissa sup-
 ponuntur? Præstabit id, sine ul-
 lo inconvenienti, suo tempore
 solum autem ex consilio bono
 sanctoque statim in reverentiam
 Sacrificii peracti. Id quod indie-
 care dumtaxat rectè voluit Tri-
 dentinum. Verum contra no-
 strum institutum hætenus all-
 quantulum spatiosus esse, sit
 satis.

¶ Demum igitur superesse
 hic discutiendum, an hoc Tri-
 dentini dictum intelligatur de
 Sacerdote habente copiam Con-
 fessoris, sed ex mera malicia, si-
 ne confessione, celebrante.
 Item, an de Sacerdote, qui post
 inceptam missam recordatur se
 esse in peccato mortali. Præter-
 ea an de Sacerdote peccante in-
 tra

Quando
 ab eo
 qui, v
 festi
 die.

56
 Felicia
 sumpti
 seu ma

ratia, tam
a confugiat
lavibus illa
sive ex co
ramentob
remissa sup
it id, sine ul
no tempore
nilio hoo
reverentiam
d quod inde
volunt. Tri
a contra no
a tenus all
os esse, sic

tra ipsam missam: & de aliis si-
nibus casibus. Ut etiam, ad
quod tempus se extendat illud
(quam primum) ad duos, ad tres,
ad plures ne dies? Quæ omnia
fused apud Doctores Gg in quæ
tionem adducuntur. Sed quo
iam nos probabile duximus,
hoc non esse nisi consilium; illa
querere superfluum existima
mus: uno enim verbo quæstio-
nes omnes amputavimus: Ad
nihil ex obligatione teneris.

Gg De
Lugo de
Euc. d. 14
sect. 7.

§. 7.

*Quando debet elici actus contritionis
ab eo sive laico sive Sacerdo. e.,
qui, urgente necessitate, sine con-
fessione ad Eucharistiam acce-
dit.*

56 DE Laico non est diffi-
cultas: satis enim est
feliciat immediatè ante ipsam
sumptionem: & quia sumptio,
seu manducatio substantialiter
fit

*a De Lug.
de Euch.
d. 12. sec. 2
n. 29.
Hurtad.
de Euch.
d. 8. diff. 8
initio a-
liquo.*

fit cum cibum deglutimus, seu
trajicimus, non autem dum ille
est in ore, a quando solum ini-
tiativè est sumptio: ideò proba-
bilissimum puto, satis esse, si
actus contritionis fiat, dum in
ore habetur sacratissima hostia.
Certum tamen est peccare eum,
qui, sine determinatione elici-
endi actum contritionis, acci-
dit: esto deinde mutatus se ju-
stificet. Immo addo eum, qui
cum intentione se per contritio-
nem justificandi intra illam mo-
rulam, qua sacratissima hostia
est in ore communicat, difficul-
ter non peccaturum: quia in
magnum periculum actum con-
tritionis eo brevi tempore non
eliciendi se volens conjicit. Vbi
tamen erit doctrina dato in ali-
quo raro casu, quo receptus in
ore Christus Dominus forte ipso
divino tactu peccatricem illam
animam illuminare, atque con-
vertere non dedignabitur.

57 De Sacerdote videtur ma-
or aliqua difficultas, si post in-
ceptam missam, se esse macula
mortali sordidum recordatur.
Respondeo tamen facilè, b debe-
re actum contritionis elicere ante
consecrationem (& aptissi-
mum tempus judico dum est in
Memento) si peccati recordetur
ante illam: si verò post consecra-
tionem peccatum in mentem ve-
niat; satisfecerit, si sese conterat
immediatè, ante consumptio-
nem. Ratio utriusque est, quia
præceptum existendi in gratia
urget quando conficitur, &
quando suscipitur Sacramen-
tum.

58 Dices. At Sacerdos post
consecrationem, ante consum-
ptionem, necesse habet tangere
Sacratissimum Christi corpus.
Respondeo, quamvis aliqui in
peccato mortali illud attinge-
re, mortale propter irreveren-
tiam esse autument; probabi-
lius

b *Ex De*
Lugo d. 4
de Euch.
sess. 6.
n. 134.

e Hurtad. lius et tamen est, non esse, nisi ad
de Euch. summum veniale. Ratio est
d. 9. diff. 1. quia non est censenda tanta irre-
aliquae. verentia, ut ad mortale percin-
 gat.

d Laym. 59 Confirmatur, quia quam-
l. 5. c. 5. n. 8 vis nonnulli asserant a Sacerdo-
 tem mortali crimine deturpa-
 tum mortaliter delinquere, si
 Eucharistiam fidelibus porri-
 gat; tamen aliqui merito id ne-
 gant: quia tunc Sacerdos non
 conficit Sacramentum, sed so-
 lum dispensat consecratum, ad
 quod tanta dignitas nequaquam
 requiritur. Idemque est de Dia-
 cono quando, ex speciali Sacer-
 dotis commissione, Sacram Euc-
 haristiam aliis porrigit: si qui-
 dem tunc non conficit, sed solum
 dispensat. Si ergo probabile id
 est; quanto magis probabile fiet
 mortalem culpam non esse so-
 lum attingere.

e Vasq.
quae citat
& sequi-
tur De
Lugo d. 8.
de Sacr. in
com. sec. 9.

§. 8.

*De eo, qui ante Communionem
recordatur peccati in-
directe absoluti.*

60 **C**onfitetur, exempli gratia, quis ritè peccata, qui tamen à Confessione in mentem redit aliquod grave à se commissum, quod, ex inculpata oblivione, confessori non aperuit: hic obligabitur ne, sub mortali, ante communionem præmittere actum contritionis, si ei desit copia confessarii? Rursus, obligabitur ne, si confessor in promptu habeat, talis peccati obliti confessionem ante eandem communionem præmittere? Vel si non habeat, solum ne urgente necessitate, an verò etiam, illa non urgente, a *De Lug. d. 14. de Euc. sect. 6* communicare poterit?

61 Ad primum; si dolor, a *Euc. sect. 6 n. 121.* sub quo facta fuit hujusmodi

D

con-

confessio, non fuit universalis de omnibus peccatis, vel ex motivo universalis, quod se extenderet ad hoc etiam peccatum, certum videtur, quod debeat elicere actum contritionis involventis hoc peccatum: si quidem hoc nondum retractatum, non potuit, ne indirectè quidem, remitti: atque adeo remaneat in Pœnitente necessitas se iustificandi. At, si fuit universalis, vel ex motivo universalis; non obligabitur ad novum contritionis actum: quia jam statum gratiæ per remissionem indirectam prædicti peccati obliti, & directam aliorum, quæ fuerunt confessori manifestata, recuperavit.

62 Ad secundum: propter eandem rationem, primo aspectu, videtur nec obligari ejusmodi pœnitentem ad præmittendam confessionem, nec indigere necessitate urgentis, ad hoc,

hoc, u
nica
confe
coram
autem
prædi
tinuit
ptum
sione
observ
quod
tum; f
comm
ab ipse
ut dix
ti, die
praxis
mus b
tenda
fessio
mitter
forma
verrim
63
præmi
peccat

hoc, ut sine confessione commu-
nicare possit: præmittitur enim
confessio, ut dignitatem gratiæ
communicaturus acquirat: hic
autem jam per confessionem
prædictam gratiæ ornatum ob-
tinuit: & ex alia parte præce-
ptum, de præmittenda confes-
sione ante communionem, jam
observavit. Hoc ergo peccatum,
quod menti de novo fuit obla-
tum; suo tempore, post peractam
communionem, subdi clavibus
ab ipso poterit. Sanè, ita primo,
ut dixi, aspectu, ex vi argumen-
ti, dicendum esset: nisi obstaret
praxis fidelium, ex qua colligi-
mus ^b præceptum, de præmit-
tenda ante communionem con-
fessione, non esse solum de præ-
mittenda confessione integra
formaliter, sed etiam, ubi ad-
vertimus, materialiter.

63 Solum eos liberandos à
præmittenda confessione talis
peccati obliti censeo, qui vel

D 2

actu

b De Lug.
ib. à n. 126

*c. Henrici
& Victoris
ria apud
Fagund 3.
H. oct. præ
cept. l. 3.
c. 9 n. 14.*

actu celebrant, vel ante altare
ad linteum excommunicaturi
expectant: hos enim, etiam si
nullam notam infamiae incur-
rant; non obligo *c.* ad receden-
dum, quamvis brevi reversuros.
Ratio est quia ex una parte irre-
verenter se gererent inchoatam
quasi actionem, sine clara neces-
sitate, relinquendo: sicuti non
bene moratè se gereret, qui in-
vitus à Rege, ubi sedit ad men-
sam, vellet, vel ad breve tempus,
recedere: & ex alia parte, non
apparet clara necessitas: quia
hic jam est justus, beneque dis-
positus, propter absolutionem
indirectam talis peccati. Et ad-
verte, quod idem non tenebitur
actum contritionis tunc elicere:
quia jam, ut diximus, justus est:
solum igitur habeat voluntatem
illud oblitum suo tempore clar-
vibus subdendi.

An pe
ante

64
C

Meth
quide
morta
bus su
vms
& tim
pro h
lis ha
tur a
manit
ea pec
bus su
sint p
& ips
riend
exim
pulos
65

§. 9.

*An peccata, negativè, dubia sint
ante Communionem, necessario
Sacerdoti aperienda*

6
4 **Q** Vale sit hoc dubium
negativum dixi in
Methodo Confessionis. *a* Et *alib.* 2
quidem esse hujusmodi peccata *c. 1. §. 4.*
mortalia dubia necessario clavi- *b nu. 16.*
bus subjicienda; ibidem *b* resol-
vimus: ubi solum scrupulosos,
& timoratos excusavimus, quia
pro his peccata dubia pro nul-
lis habenda sunt. Quoniam igitur
ante communionem sunt
manifestanda Sacerdoti omnia
ea peccata, quæ necessario clavi-
bus subdenda sunt; cum talia
sint peccata dubia, erunt etiam
& ipsa ante communionem, aperi-
enda; esto pariter à tali onere
eximi debeant prædicti scrupulosi.

65 Verum negari non potest

D 3

om.

omnes Auctores sentire in aliquo casu ad id non teneri habentes aliquod peccatum dubium. Nimirum, cum, deponitur dubium, vel ex probabilibus rationibus, aut etiam ex aliqua ignorantia invincibili.

66 Sed Objicies contra hanc limitationem, quod si in aliquo casu non tenemur ante sumptionem Eucharistiæ peccata dubia fateri, sequitur, quod neque absolute obligamur eadem clavis subicere: quod tamen falsum censetur, tum ex universali praxi fidelium, tum ex efficacibus rationibus alias in Methodo Confessionis à nobis allatis. Respondetur tamen sequelam esse falsam, eo quod in eo casu, in quo deponitur dubium, accedimus ad Eucharistiam sine ullo dubio.

Objicies, iterum, quia si quis dubius alicujus peccati mortalis reciperet Eucharistiam, etiam

iam si
se pe
si for
ipsi du
tum:
Sed re
fore i
quia n
nem re
dicir: E
mo, &
lice bi
nem T
peccat
ferus ef
practie
autem
dubia a
fiteri, s
ligari n
verenti
tum aff

verum
bi perle
cato m

re in ali-
ri haben-
dubium.
itur du-
us ratio-
ua igno-
tra hanc
in aliquo
umprio-
ta dubia
eque ab-
m clavi-
men fal-
niversali
efficaci-
Methodo
atis. Re-
lam esse
casu, in
accedi-
sine ullo

iam si deponat dubium exponit
se periculo peccandi mortaliter,
si fortè re ipsa illud peccatum
ipsi dubium, sit coram Deo cer-
tum: quia irreverenter se geret.
Sed responderi potest hanc non
fore irreverentiam mortalem,
quia non est contra dispositio-
nem requisitam à S. Paulo dum
dicit: Probet autem se ipsum ho-
mo, & sic de pane illo, & de ca-
lice bibat &c. quam dispositio-
nem Tridentinum explicat de
peccatis, quorum quis sibi con-
scius est: qualia non sunt dubia
practicè deposito dubio. Quod
autem major reverentia sit: ea
dubia ante communionem con-
fiteri, sanè fatemur, sed non ob-
ligari nos totam possibilem re-
verentiam ad hoc Sacramen-
tum afferre diximus supra. §

68 Addimus deinde hoc esse § §. 4.
verum non solum cum quis si- 7. 9.
bi persuadet se non esse in pec-
cato mortali, deponendo pra-
cticè

D 4

eticè dubium, sed etiam, si quis putat ex ignorantia aliqua invincibili licere sibi sine mortali peccato cum illo dubio recipere hoc Sacramentum: id enim non erit irreverenter formaliter se se gerere in recipienda Eucharistia, & evitabitur peccatū. Quod si illud peccatum dubium, sit certum coram Deo, esto quod fortasse non recuperabitur gratia, satis tamen hic nobis est, quod non committatur novum peccatum, ut in simili dicemus infra. *h*

h § 19.
n. 72.

69 Denique id ipsum affirmamus si hic dubius de suo peccato dubium practicè deponendo, eliciat actum contritionis, & postea communicet: jam enim ex una parte non se gerit irreverenter, quia putat se esse in statu gratiæ: & ex altera parte non obligatur ante communionem fateri peccatum dubium, cujus (in casu posito) non est ullo pacto conscius.

70 Quare

70
tem
mortal
candi
ad Eu
præmi
explic
practic
rantiar
id esse

An sit
quis
ne con
cato n

71
H
mus de
ctum c
minus
nem ex
tamen
agimus
titione

70 Quare hominem habentem dubium alicujus peccati mortalis, sine ullo periculo peccandi, existimo accedere posse ad Eucharistiam, etiam non præmissa confessione in casibus explicatis: puta cum deponitur practicè dubium, vel per ignorantiam invincibilem creditur id esse licitum.

§. 10.

An sit casus, in quo communicare quis sine confessione, & etiam, sine contritione, atque adeo in peccato mortali possit.

71 **H**Uc facere videntur ea, quæ n. 36. & 37. diximus de non potente elicere actum contritionis: cui nihilominus dimidiatam confessionem exhibere concessum sit: sed tamen fortior nunc est casus: agimus enim de eo, qui nec contritionem eliciendi virtutem habet,

habet, nec confessione ulla, etiam dimidiata, gaudere potest.

Tam benigna sunt viscera Misericordiae Domini, ut non dedignetur excusare aliquando pervicaciam nostram. Invenio enim unum, vel alterum calum, in quo quis purissimam communionem in peccato sumere, sine peccato, possit.

72 Etenim, ex supradictis constat, Sacerdotem, qui, incepta bona fide missa, recordatur se mortalis culpae reum, debere elicere actum, saltem a se estimatae contritionis. Sed jam, si non possit, seu experiatur actum illum sibi valde esse difficilem, quid agat? Confiteri non potest, conteri nequaquam valet, Sacrificium inchoatum relinquere, ob infamiam inde sibi resultantem, difficillimum est. Quid ergo ab anima sic affecta superest extorquendum? Probabile est esse ex aliquorum sententia ju-

a Vasquez
de Euch.

dico,

hunc non peccaturum mortaliter, si cum hujusmodi conscientia peccati mortalis, & cum eo dolore, quem tunc potest elicere, missam prosequatur, consecret, communicetque. Ratio est, quia præceptum dignè communicandi non videtur tam arctè fideles astringere, ut cogat Sacerdotem, cum tanto suo decore, ab incepto sacrificio discedere. Tunc autem ejusmodi Sacerdos non acquirat gratiam, sed tamen non peccabit.

73 Idemque erit de laico, b qui jam jam recepturus sacram Synaxim ante linteum, nec sub aliquo prætextu sese remove-
re valens, peccati mortalis recorderur, nec conteri possit. Par ratio est. Notent c hanc doctrinam scrupulosi, animoque semper timidi: qui, quamvis vere eliciant contritionis actum, nunquam tamen se eliciisse sibi persuadent.

74 Quid

*disp. 207.
c. 1. n. 3. 4.
Hurt. ad
disp. 9. de
Euchar.
diff. 1. De
Lugo de
Sacr. d. 9.
sect. 1. n. 8.*

b Ibid.

*c Ut notat
pro scrupulosis S.
Bonav.
apud Bonav.
d. 4.
de Euch.
q. 6. p. 1.
n. 19.*

o.
one ulla, et
dere potest.
viscera Mi
ut non de
aliquando
m. Invenio
rum casum,
am commu-
umere, sicut
supradicti
, qui, inco-
recordatur
am, debere
em a se exi-
Sed jam, si
atur actum
difficilem
non potest,
valet, Sacri-
relinquere,
oi resulan-
n est. Quid
fecta super
Probabile
ententia ju-
dico

74 Quid si Sacerdos, de quo loquimur, posset uno ex sequentibus modis ab incepto sacrificio desistere? Nam si esset v. g. in Sacello privato, Missæ ministro puero solum assistente, a quo notam pati non esset valde laborandum, cum sine gravi infamia ab altari sese subducere facile posset; obligatur ne subducere? Deinde si posset deliquium simulare, vel quid simile; illum ne ad similem fictionem obstringemus?

75 Respondeo ad ejusmodi deliquit prætextum arctare illum non possum: quia est remedium nimis extraordinarium, ac pluribus inconvenientiis obnoxium, ad quod non tenemur. Illud de puero sic tempero, ut, si posset Sacerdos de illo, sive quocunque alio ministro fidere, spemque haberet, intra tempus competens, se recolligendi, atque adeo se conterendi; existi-

mem

mem debere Sacerdotem vel non
 curare missam aliquantulum ex-
 tendere, vel aliò, si facile posset,
 ministrum intra illud compe-
 tens tempus rediturum, mitte-
 re: relinquere autem sacrum
 nullo modo approbo Ratio est,
 quia in priori modo salvatur in-
 famiæ nota, in posteriore non
 item: nam minister, quamvis
 unicus, & licet puer, semper
 posset obloqui contra Sacerdo-
 tem sacrificium interrumpen-
 tem. Multo magis id non esset
 faciendum, facta consecratio-
 ne, ne sacrificium imperfectum
 relinqueretur.

76 Iam vero alium casum af-
 ferunt Doctores, & in quo excu-
 satur à sacrilegio peccator, si
 communicet. Nam si v. g. ir-
 ruente Paganorum, vel Hæreti-
 corum multitudine in Eccle-
 siam, timeretur Sanctissimæ Eu-
 charistiæ contemptus; tunc si
 delis quicumque existens in

*De Lug. disp. 14. de
 Euc sect. 1
 n. 3. Diana
 p. 5. tr. 12.
 res. 74. fi-
 ne.*

E mor-

mortali, nec in illa subita irruptione potens sese facile concutere, posses (immo addo libens quod deberet) ad vitandam injuriam, quæ timetur tanto Sacramento, illud assumere: sicut etiam posset, deberetque non je-

*e Vasq. a- junus. Immo e & laico Sacra-
pud de Lu tiffimum Christi corpus tange-
go de Euc. re, idemque instar Mariæ f. Sco-
disp. 15. tiæ Reginae, suis se manibus
sec. 4 n. 87 communicare, sine ulla hæsitati-
f De qua one, in similibus casibus lice-
idem de ret.*

Lugo d. 18

sec. I. n. 25

§. 11.

*An liceat laico quotidiana
Communio.*

77 **H**uc reducimus difficultatem: quia ad communionem adeo frequentem magna certè spiritualis dispositio requiritur.

Iam licere communionem quotidianam laico, etiam usoraro,

rato, immo eam vetare illi nec
 Confessarium, nec Superiorem
 posse: quia eam Christus Do-
 minus omnibus, qui peccati
 mortalis sibi conscius non sunt,
 sive cum magno, sive cum parvo
 devotionis affectu, liberaliter
 concessit; docet cum paucis
 Ioannes Sanchez. *a* Negat cum *a* *Ioannes*
 aliis multis, Ioannes de Lugo, *Sanch. in*
b solumque concedit maximo *sel. d. 22.*
 fervoris spiritu accensus, *b* *Ioan. de*
 etæque Catharinæ similibus. *Lugo d. 17*
 Lege eos, si hanc quæstionem *de Euch.*
 latè discussam videre in animo *sec. 2.*
 est. Nos breviter negantem sen-
 tentiam amplectimur: quia pu-
 ramus id cedere majori reveren-
 tiæ debitæ Christo Domino, ac
 Regi nostro. Affirmans opinio
 illud à confessariis obtineat, ut
 fidelibus sacram communionem
 appetentibus, sive etiam solum
 petentibus, sese faciles, in po-
 steriorum, exhibeant.